

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С. З. Гжицького

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра історії України, економічної теорії та туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан факультету
економіки та менеджменту

Гримак О. Я.

(прізвище та ініціали, підпис)

" 26 " 05 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK22 Міжнародні економічні відносини

(код і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня)
Галузь знань 07 – «Управління та адміністрування»
(назва галузі знань)
Спеціальність 073 – «Менеджмент»
(назва спеціальності)
Освітня програма «Менеджмент»
(назва)
Вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Львів – 2022 р

Робоча програма з навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент».

Укладачі:

Ст. викладач, к.е.н.
(посада, науковий ступінь та вчене звання)

О.Я. Гримак
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри історії України, економічної теорії та туризму
(назва кафедри)

протокол від «5» 05 2022 року № 5-1

завідувач кафедри історії України, економічної теорії та туризму
(назва кафедри)

(підпис) Кущнір Л.П.
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності

(назва спеціальності)

протокол № 6 від «04» 05 2022 р.

Голова НМКС

(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету економіки та менеджменту
(назва факультету)

протокол № 2 від «25» 05 2022 р.

Голова НМРФ

(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 6 від «26» 05 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	54	14
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	18	6
• практичні заняття, год.		
• лабораторні заняття, год.		
семінарські заняття, год.	36	8
Усього годин самостійної роботи	66	106

Вид контролю - Іспит

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми навчання – 48%

для заочної форми навчання – 13%.

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом дисципліни “Міжнародні економічні відносини” є система взаємозв’язків національних економік різних країн на основі міжнародного поділу праці.

Основною метою вивчення дисципліни “Міжнародні економічні відносини” є формування у майбутніх спеціалістів системи спеціальних знань з проблем міжнародних економічних відносин (МЕВ).

Вивчення навчальної дисципліни "Міжнародні економічні відносини" ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: «Основи економічної теорії», «Макроекономіка».

Здобуті знання з "Міжнародні економічні відносини" є основою для вивчення наступної навчальної дисципліни «ЗЕД підприємства».

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, ФК)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів необхідних компетентностей:

загальні компетентності:

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК11);
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК13);
- здатність працювати у міжнародному контексті (ЗК14);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК15).

фахові компетентності:

- здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища (СК2).

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності (ПРН15).

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с. р.		л.	п.	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Міжнародні економічні відносини (МЕВ): предмет, значення, завдання та основні етапи розвитку	4	1	2			1	3		1			2
Тема 2. Середовище розвитку міжнародних економічних відносин	4	1	2			1	3		1			2
Тема 3. Світове господарство (СГ) та типологізація країн світу	5	2	2			1	3	1				2
Тема 4. Міжнародний поділ праці, як об'єктивна основа МЕВ	6	2	3			1	3		1			2
Тема 5. Міжнародні економічні інтеграційні процеси	5	1	3			1	3		1			2
Тема 6. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ	4	1	2			1	3	1				2
Тема 7. Міжнародна торгівля (МТ) як головна форма МЕВ та її регулювання	6	2	2			2	4	1	1			2
Тема 8. Міжнародний рух капіталу.	6	1	3			2	3		1			2
Тема 9. МЕВ у сфері послуг	6	1	3			2	3		1			2
Тема 10. Міграція робочої сили	6	1	3			2	4	1				3

Тема 11. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	6	1	3			2	3					3
Тема 12. Міжнародні науково- технічні відносини	6	1	3			2	3	1				2
Тема 13. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини	6	2	3			1	3	1				2
Тема 14. Глобалізація економічного розвитку	4	1	2			1	3		1			2
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	46					46	76					76
Усього годин	120	18	36			66	120	6	8			106

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Міжнародні економічні відносини (МЕВ): предмет, значення, завдання та основні етапи розвитку 1. Предмет та завдання курсу МЕВ. 2. Види та особливості МЕВ. Форми МЕВ. 3. Об'єкти та суб'єкти МЕВ. 4. Основні етапи розвитку МЕВ.	1	
2	Тема 2. Середовище розвитку міжнародних економічних відносин 1. Суть і структура середовища МЕВ. 2. Природно-географічне середовище МЕВ. 3. Політико-правове середовище МЕВ. 4. Економічне середовище МЕВ. 5. Соціально-культурне середовище МЕВ. 6. Інфраструктурне середовище МЕВ.	1	
3	Тема 3. Світове господарство (СГ) та типологізація країн світу 1. Світове господарство: сутність, елементи, суб'єкти, фактори розвитку. 2. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку. 3. Показники рівня економічного розвитку країни та місце в світовій економіці. 4. Критерії систематизації країн в світовій економіці.	2	1
4	Тема 4. Міжнародний поділ праці, як об'єктивна основа МЕВ 1. Суть і фактори розвитку міжнародного поділу праці (МПП).	2	

	<ul style="list-style-type: none"> 2. Види МПП. Фактори поглиблення МПП. 3. Форми і напрями розвитку міжнародної спеціалізації і кооперування виробництва. 4. Основні тенденції МПП. 5. Вплив науково-технічної революції на МПП. 6. Проблеми і передумови участі України в МПП. 		
5	<p>Тема 5. Міжнародні економічні інтеграційні процеси</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Суть та особливості міжнародної економічної інтеграції (МЕІ). Рівні, форми й типи МЕІ. 2. Передумови міжнародних інтеграційних процесів. 3. Етапи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань. 4. Світові інтеграційні процеси і Україна. 	1	
6	<p>Тема 6. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття "міжнародні економічні організації" (МЕО). Роль МЕО в системі глобальної макроекономічної політики. 2. Сучасна система міжнародних економічних організацій, їх класифікація. 3. Економічна діяльність ООН, її рівні. Система головних органів ООН. Генеральна Асамблея ООН. 4. Міжнародний Валютний фонд, група Світового банку та інші міжнародно-фінансові організації. 	1	1
7	<p>Тема 7. Міжнародна торгівля (МТ) як головна форма МЕВ та її регулювання</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст міжнародних торгових відносин. Суть, види і показники міжнародної торгівлі. 2. Основні теорії міжнародної торгівлі. 3. Форми здійснення експортно-імпортних та товарообмінних операцій у міжнародній торгівлі. 4. Організація діяльності міжнародних товарних ринків. 5. Зовнішньоторговельна політика: суть та інструменти. 6. Регулювання торгівлі на міжнародному ринку. 7. Стандартизація товарів на світовому ринку. Міжнародні товарні номенклатури. 	2	1
8	<p>Тема 8. Міжнародний рух капіталу.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Суть та причини міжнародного руху капіталу. 2. Форми міжнародного руху капіталу. 3. Міжнародний фінансовий ринок (ринок позикових капіталів). 4. Діяльність міжнародних фінансово-кредитних організацій. 5. Проблеми зовнішньої заборгованості та її чинники 	1	
9	<p>Тема 9. МЕВ у сфері послуг</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Особливості міжнародної торгівлі послугами. 2. Види послуг. 3. Міжнародні транспортні послуги. Фактори вибору транспорту для міжнародних перевезень. Міжнародні пасажирські сполучення. 	1	

	4. Світовий фрахтовий ринок. Умови фрахтування. Чартерні угоди..		
10	Тема 10. Міграція робочої сили 1. Суть та види міжнародної міграції робочої сили. 2. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції. 3. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили. 4. Регулювання міграційних процесів. 5. Трудова міграція з України.	1	1
11	Тема 11. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво 1. Сутність, мета та функції міжнародних інвестицій. 2. Міжнародний інвестиційний ринок та інвестиційні ресурси. 3. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність. 4. Регулювання і стимулювання інвестицій.	1	
12	Тема 12. Міжнародні науково-технічні відносини 1. Сутність міжнародних науково-технічних відносин 2. Форми міжнародної передачі технологій. 3. Вартісна оцінка технологій на світових ринках. 4. Міжнародне регулювання передачі технологій.	1	1
13	Тема 13. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини 1. Суть міжнародних валютних відносин. Види валютних систем. 2. Валютні курси. Котирування валют. Конвертованість валют. 3. Еволюція валютної системи. 4. Валютні ринки та валютні операції. 5. Міжнародні валютні розрахунки. 6. Валютна політика держави. 7. Суть та структура платіжного балансу. Способи балансування сальдо платіжного балансу.	2	1
14	Тема 14. Глобалізація економічного розвитку 1. Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації. 2. Соціально-економічні ефекти глобалізації. 3. Цілі та завдання глобального розвитку та роль МЕВ у встановленні зв'язків зі світовим господарством та у формуванні елементів глобальної економіки.	1	
Усього годин		18	6

3.3. Семінарські заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Міжнародні економічні відносини (МЕВ): предмет, значення, завдання та основні етапи розвитку 1. Предмет та завдання курсу МЕВ.	2	1

	<p>2. Суть і фактори розвитку міжнародного поділу праці (МПП).</p> <p>3. Види та особливості МЕВ.</p> <p>4. Рівні розвитку МЕВ: функціональні, економічні.</p>		
2	<p>Тема 2. Середовище розвитку міжнародних економічних відносин</p> <p>1. Суть і структура середовища МЕВ.</p> <p>2. Природно-географічне середовище МЕВ.</p> <p>3. Політико-правове середовище МЕВ.</p> <p>4. Економічне середовище МЕВ.</p> <p>5. Соціально-культурне середовище МЕВ.</p>	2	1
3	<p>Тема 3. Світове господарство (СГ) та типологізація країн світу.</p> <p>1. Світове господарство: сутність, елементи, суб'єкти, фактори розвитку.</p> <p>2. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку.</p> <p>3. Показники рівня економічного розвитку країни та її місце в світовій економіці.</p>	2	
4	<p>Тема 4. Міжнародний поділ праці, як об'єктивна основа МЕВ</p> <p>1. Суть і фактори розвитку міжнародного поділу праці (МПП).</p> <p>2. Види МПП. Фактори поглиблення МПП.</p> <p>3. Форми і напрями розвитку міжнародної спеціалізації і кооперування виробництва.</p> <p>4. Основні тенденції МПП.</p> <p>5. Вплив науково-технічної революції на МПП.</p>	3	1
5	<p>Тема 5. Міжнародні економічні інтеграційні процеси</p> <p>1. Суть та особливості міжнародної економічної інтеграції (МЕІ). Рівні, форми й типи МЕІ.</p> <p>2. Передумови міжнародних інтеграційних процесів.</p> <p>3. Етапи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань.</p> <p>4. Світові інтеграційні процеси і Україна.</p>	3	1
6	<p>Тема 6. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ</p> <p>1. Поняття "міжнародні економічні організації" (МЕО). Роль МЕО в системі глобальної макроекономічної політики.</p> <p>2. Сучасна система міжнародних економічних організацій, їх класифікація.</p> <p>3. Економічна діяльність ООН, її рівні. Система головних органів ООН. Генеральна Асамблея.</p> <p>4. Міжнародний Валютний фонд, група Світового банку та інші міжнародно-фінансові організації.</p>	2	
7	<p>Тема 7. Міжнародна торгівля (МТ) як головна форма МЕВ та її регулювання</p> <p>1. Суть, види і показники міжнародної торгівлі.</p> <p>2. Форми здійснення експортно-імпортних та товарообмінних операцій у міжнародній торгівлі.</p>	2	1

	<p>3. Організація діяльності міжнародних товарних ринків.</p> <p>4. Зовнішньоторговельна політика: суть та інструменти.</p> <p>5. Регулювання торгівлі на міжнародному ринку.</p> <p>6. Стандартизація товарів на світовому ринку.</p> <p>Міжнародні товарні номенклатури.</p>		
8	<p>Тема 8. Міжнародний рух капіталу.</p> <p>1. Суть та причини міжнародного руху капіталу.</p> <p>2. Форми міжнародного руху капіталу.</p> <p>3. Міжнародний фінансовий ринок (ринок позикових капіталів).</p> <p>4. Діяльність міжнародних фінансово-кредитних організацій.</p> <p>5. Проблеми зовнішньої заборгованості та її чинники.</p>	3	1
9	<p>Тема 9. МЕН у сфері послуг</p> <p>1. Особливості міжнародної торгівлі послугами.</p> <p>2. Види послуг.</p> <p>3. Міжнародні транспортні послуги. Фактори вибору транспорту для міжнародних перевезень. Міжнародні пасажирські сполучення.</p>	3	1
10	<p>Тема 10. Міграція робочої сили</p> <p>1. Суть, причини та види міжнародної міграції робочої сили.</p> <p>2. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції.</p> <p>3. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили.</p> <p>4. Регулювання міграційних процесів. Міжнародна організація праці.</p> <p>5. Роль НТР у розвитку міграції робочої сили, наукових та інженерно-технічних кадрів.</p>	3	
11	<p>Тема 11. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво</p> <p>1. Сутність, причини і основні форми міжнародного руху капіталу.</p> <p>2. Види зарубіжних інвестицій. Фактори прямого міжнародного інвестування.</p> <p>3. Об'єкти портфельного інвестування.</p> <p>4. Зміни питомої ваги головних економічних центрів у вивозі капіталів.</p>	3	
12	<p>Тема 12. Міжнародні науково-технічні відносини</p> <p>1. Сутність міжнародних науково-технічних відносин</p> <p>2. Форми міжнародної передачі технологій.</p> <p>3. Вартісна оцінка технологій на світових ринках.</p> <p>4. Міжнародне регулювання передачі технологій.</p>	3	
13	<p>Тема 13. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини</p> <p>1. Суть міжнародних валютних відносин. Види валютних систем.</p> <p>2. Валютні курси. Котирування валют. Конвертованість</p>	3	

	валют. 3. Еволюція валютної системи. 4. Валютні ринки та валютні операції. 5. Міжнародні валютні розрахунки. 6. Валютна політика держави. 7. Суть та структура платіжного балансу.		
14	Тема 14. Глобалізація економічного розвитку 1. Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації. 2. Цілі та завдання глобального розвитку та роль МЕВ у становленні зв'язків зі світовим господарством та у формуванні елементів глобальної економіки.	2	1
Усього годин		36	8

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Міжнародні економічні відносини (МЕВ): предмет, значення, завдання та основні етапи розвитку Рівні розвитку МЕВ: територіальні, за суб'єктами діяльності.	1	2
2	Тема 2. Середовище розвитку міжнародних економічних відносин Інфраструктурне середовище МЕВ.	1	2
3	Тема 3. Світове господарство (СГ) та типологізація країн світу. Критерії систематизації країн в світовій економіці.	1	2
4	Тема 4 Міжнародний поділ праці, як об'єктивна основа МЕВ Переваги і недоліки участі України в МПП.	1	2
5	Тема 5. Міжнародні економічні інтеграційні процеси Місце України в світових інтеграційних процесах.	1	2
6	Тема 6. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ. Міждержавні загальноекономічні і політичні організації країн, що розвиваються.	1	2
7	Тема 7. Міжнародна торгівля (МТ) як головна форма МЕВ та її регулювання Монополізація світової торгівлі. Діяльність ТНК і конкурентна боротьба на світовому ринку. Кон'юнктура товарних ринків.	2	2
8	Тема 8. Міжнародний рух капіталу. Діяльність міжнародних фінансових організацій.	2	2
9	Тема 9. МЕВ у сфері послуг Світовий фрахтовий ринок. Умови фрахтування. Чартерні угоди, їх види.	2	2
10	Тема 10. Міграція робочої сили Участь України у міжнародній трудовій міграції.	2	3
11.	Тема 11. Міжнародна інвестиційна діяльність і	2	3

	виробниче співробітництво Регулювання і стимулювання інвестицій.		
12	Тема 12. Міжнародні науково-технічні відносини Вартісна оцінка технології на світових ринках.	2	2
13	Тема 13. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини Способи балансування сальдо платіжного балансу.	1	2
14	Тема 14. Глобалізація економічного розвитку Соціально-економічні ефекти глобалізації.	1	2
15	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	46	76
Усього годин		66	106

4.Індивідуальне завдання

Виконується за бажанням студента з метою покращити успішність дисципліни за шкалою ECTS. Під час виконання індивідуального завдання в основі вивчення додаткової літератури проводиться вивчення закордонного досвіду роботи, пропонуються нові вимоги до персоналу, моделюються різні ситуації.

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення його балів за поточний контроль, протягом семестру їм може додатково надаватися індивідуальне завдання (написання реферату і виконання описових завдань) з таких тем:

1. Назвіть та охарактеризуйте головні та специфічні суб'єкти МЕВ.
2. Сутність міжнародної торгівлі. Охарактеризуйте основні фактори зростання міжнародного товарообігу.
3. Сутність світового господарства. Назвіть особливості розвитку сучасного світового господарства.
4. Дайте визначення міжнародних економічних відносин як поняття. Рівні МЕВ. Об'єкти та суб'єкти МЕВ. Особливості розвитку МЕВ.
5. Дайте визначення поняття світовий, міжнародний та фінансовий ринки, їх коротка характеристика? Регіональна структура світового ринку.
6. Дайте визначення інтернаціоналізації виробництва.
7. Охарактеризуйте основні етапи розвитку світового ринку.
8. З якою метою створюються вільні економічні зони? Наведіть приклад.
9. За якими класифікаційними критеріями виділяють форми міжнародної торгівлі?
10. За якими критеріями можна класифікувати сучасні інструменти регулювання зовнішньої торгівлі країни?
11. На які групи можна поділити сукупність показників розвитку міжнародної торгівлі?
12. На які типи поділяється торгівля через посередників?
13. Наведіть класифікацію чинників природно-географічного середовища міжнародних економічних відносин. Які чинники природно-географічного середовища найбільш активно впливають на дії суб'єктів міжнародних економічних відносин із України?
14. Назвіть і охарактеризуйте середовища МЕВ.
15. Вплив технологічної революції на МПП.
16. Назвіть основні елементи соціально-культурного середовища міжнародних економічних відносин. Поясніть, як соціально-економічне середовище впливає на поведінку міжнародних компаній.
17. Назвіть позитивні та негативні наслідки діяльності ТНК.
18. Назвіть рівні функціонування міжнародних економічних відносин. Як вони співвідносяться між собою?

19. Зародження та розвиток міжобщинних господарських зв'язків. Міжнародні торговельні зв'язки стародавнього світу. Міжнародні економічні відносини епохи середньовіччя.
20. Назвіть склад і методичку розрахунку показників розвитку міжнародної торгівлі?
21. Назвіть та охарактеризуйте діяльність європейських валютно-кредитних організацій.

5. Методи навчання

Викладання предмету проводиться за допомогою наступних методів:

- викладання лекційного матеріалу;
- використання комп'ютерних тестів, відеофільмів, слайдів;
- розв'язування ситуаційних задач;
- проведення практичних робіт та написання висновків;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота студентів.

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна поза аудиторна робота студентів.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання:

- словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж;
- наочні – демонстрація, ілюстрація;
- практичні – лабораторна робота, практична робота, вправи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

6. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу», а також наказу ректора Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького) за № 42 «Про введення в дію «Тимчасового положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу».

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і відображаються у робочому плані дисципліни. Тестовий контроль можна проводити як на практичних, так і на лекційних заняттях.

Семестровий контроль проводиться за однією із таких форм: семестровий іспит, диференційований залік або залік з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль засвоєння модуля здійснюється по завершенню його вивчення. Оцінка засвоєння проводиться на підсумковому модульному контрольному занятті у вигляді усного чи письмового опитування, розв'язання ситуаційних задач або комп'ютерного тестового контролю тощо.

Форма проведення іспиту може бути різною – письмова, усна, тестова, письмово-усна (комбінована) тощо, вона затверджується кафедрою і відображається у робочій навчальній програмі дисципліни.

Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів.

7. Критерії оцінювання студентів стаціонарної та заочної форми навчання

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та «Тимчасового положення про організацію освітніх послуг у ЛНУВМ та БТ ім.С.З.Гжицького - 2015» від 30.06.2015 р.

Поточний контроль проводиться викладачем під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної навчальної роботи, діагностика рівня сформованості компетенцій з метою його підвищення.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотнього зв'язку між викладачем та студентами у процесі навчання, управління освітнім процесом.

Інформація, отримана в процесі поточного контролю, використовується як викладачем (для коригування методів і засобів навчання), так і студентами (для самоаналізу та самооцінки своєї освітньої діяльності).

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, контрольних робіт, комп'ютерного тестування, виступів студентів при обговоренні питань на практичних (семінарських) заняттях тощо.

Всі види поточних контрольних заходів оцінюються за національною шкалою, входять в обчислення середнього арифметичного значення (САЗ).

7.1. Денна форма

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, національною – зараховано/не зараховано та шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диференційований залік	залік
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка за 100 – бальною шкалою визначається на основі проведення поточного та підсумкового екзаменаційного контролю. Для розподілу балів за окремими видами оцінювання використовують таку формулу для студентів денної форми навчання:

$$50 (ПК) + 50 (E) = 100,$$

де: 50 (ПК) – 50 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент за семестр;

50 (E) – 50 максимальних балів, які може набрати студент за екзамен.

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою:

«5» – студент активно працює на практичному занятті, дає повні правильні відповіді на запитання, приймає участь у дискусії, вирішує завдання;

«4» – студент повністю виконує завдання, демонструє знання теоретичних питань, але допускає неточності;

«3» – студент частково виконує завдання, наводить правильні формули, шляхи вирішення проблеми, але допускає помилки, частково відвідає на теоретичні запитання;

«2» – студент не виконує завдання, не відвідає на теоретичні запитання.

В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$ПК = \frac{50 \times САЗ}{5} = 10 * САЗ.$$

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних балів: студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали); за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів); за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

Розподіл балів для студентів заочної форми навчання:

$$30 (ПК) + 70 (КР+ЕК) = 100,$$

де 30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та практично-екзаменаційної сесії.

Бал з поточного контролю може включати бали за відвідування, активність на заняттях тощо за рішенням кафедри.

70 (КР+ЕК) – бали за контрольну роботу (КР) та екзамен (ЕК), які максимально можуть становити 70.

При цьому виконання контрольної роботи (КР) у міжсесійний період оцінюється у 20 балів, складання екзамену – у 50 балів.

8. Навчально-методичне забезпечення

Конспект лекцій на паперовому та електронному носіях.

Друкований роздатковий матеріал.

9.Рекомендована література

Базова

1. Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 256 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072053342/ekonomika/mizhnarodni_ekonomichni_vidnosini (дата звернення 10.04.2021).
2. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения: учеб. пособ. Москва : ИВЦ "Маркетинг", 1999. 264 с.
3. Буглай В.Б., Ливенцев Н.Н. Международные экономические отношения: Учеб. пособие – Москва : Финансы и статистика, 1998. 160 с.
4. Горбач Л. В., Плотніков О.В. Міжнародні економічні відносини: підручник. Київ : Кондор, 2009. 266 с.
5. Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник. Київ : КНЕУ, 2003. 948 с.
6. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: практикум /Козик В.В. та ін. Київ : Вікар, 2003. 368 с.
7. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 602с.
8. Міжнародні економічні відносини : підручник / за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.
9. Міжнародні економічні відносини: історія, теорія, політика : підруч. / А. С. Філіпенко. - Київ : Либідь, 2019. 960 с.
10. Козак Ю. Г. Міжнародні економічні відносини : запитання та відповіді : навч. посібник / за ред. Ю. Г. Козака. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 332 с.
11. Романчиков В.І., Романченко І.О. Міжнародні економічні відносини: навчальний посіб. Київ: ЦУЛ, 2008. 256 с.
12. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник, 4-те вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2008. 264с.

Допоміжна

1. Бервено О. В., Пальошка В. В. Проблема дефіциту державного бюджету. Нові виклики та актуальні проблеми розвитку світового господарства : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 1–28 лют. 2021 р. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. С.146-149. URL: <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/2797> (дата звернення 23.04.2021).
2. Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Транснаціональні корпорації в умовах глобалізації економіки України. *Бізнес Інформ*. 2021. №1. С. 21-27. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2021&abstract=2021_1_0_21_27 (дата звернення 16.04.2021).
3. Лук'яненко Д.Г., А. М. Поручник А.М., Я.М. Столярчук Я.М. Міжнародна економіка: підручник. Київ : КНЕУ, 2014. 762 с.
4. Михайлова К. В. Національна економіка України у рейтингах міжнародних порівнянь. Нові виклики та актуальні проблеми розвитку світового господарства : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 1–28 лют. 2021 р. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. С. 189-192. URL: <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/2762> (дата звернення 17.04.2021).
5. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. Г. Е. Гронтковської. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 384с.
6. Діброва Л.В., Кузьменко С.В. Міжнародна економіка: навч. посібник / Л.В. Діброва. Київ: «Компринт», 2016. 345 с.
7. Одягайло Б.М. Міжнародна економіка: навч. посіб. К.: Знання, 2015. 395с.
8. Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник. Київ : КНЕУ, 2003. 948 с.
9. Решетило В. П. Трансформація світового господарства та основні тенденції його розвитку в майбутньому. Нові виклики та актуальні проблеми розвитку світового господарства : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 1–28 лют. 2021 р. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. С. 10-12. URL: <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/2697> (дата звернення 19.04.2021).
10. Циганкова Т. М., Петрашко Л. П., Кальченко Т. В. Міжнародна торгівля: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2001. 488 с.
11. Гримак О., Кіт В., Сафін О. Глобалізація і перспективи сучасного розвитку. Історія релігій в Україні. Науковий щорічник. Книга II. Львів: Логос, 2005. С.595-601.

10.Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Світового банку. URL: <https://worldbank.org>
5. ФРЕД. URL: <https://fred.stlouisfed.org>
6. Економіка торгівлі. URL: <https://tradingeconomics.com>
7. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>